

بررسی رابطه ویژگیهای شخصیتی (برونگرایی - درونگرایی) با میزان پرخاشگری جوانان ۱۸-۲۴ ساله عبدالمجید گری^۱، *زهرا محمدزمانی^۲

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی

۲- کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه ویژگیهای شخصیتی (برونگرایی - درونگرایی) با میزان پرخاشگری جوانان ۱۸-۲۴ ساله می باشد و جامعه آماری پژوهش شامل جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله میباشد که با استفاده از نمونه گیری تصادفی تعداد ۱۰۰ نفر که در محدوده سنی ۱۸-۲۴ ساله قرار داشتند انتخاب و با استفاده از ۲ تست ویژگیهای شخصیتی و پرخاشگری آیزنک که تست شخصیت شامل ۵۷ سوال و توسط محمدتقی رائفی و دکتر اخوت استاندارد شده است و اعتبار باز آزمایی این آزمون را بین ۰/۷۴ تا ۰/۹۴ بوده و پایایی لازم برخوردار میباشد و همچنین تست پرخاشگری از ۳۰ سوال تشکیل میشود و اعتبار و روایی این آزمون توسط (زمانی، ۱۳۹۰) از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده است و ضریب آلفای آن برای کل آزمون ۰/۷۴ بوده است و روایی این مقیاس از نوع محتوا است. و روش های آماری استفاده شده برای تحلیل داده ها آزمون t برای گروه مستقل کوچک میباشد که میزان تفاوت نمرات دو گروه را مشخص می کند و همچنین از آزمون همبستگی پیرسون جهت بررسی میزان همبستگی نمرات درونگرایی و پرخاشگری استفاده شده است. داده های آماری نشان میدهد که بین ویژگی شخصیتی برونگرایی و درونگرایی با میزان پرخاشگری رابطه معنادار میباشد و در نهایت بین ویژگی (برونگرایی - درونگرایی) با میزان پرخاشگری تفاوت معناداری مشاهده شده است.

کلید واژه ها: ویژگی های شخصیتی (برونگرایی - درونگرایی) - پرخاشگری

مقدمه:

یکی از متمایزترین جنبه های حیات معنوی هر فرد شخصیت او میباشد. اگر زندگی روزمره و عادی یک فرد را مورد توجه قرار بدهیم و فعالیتهای مختلف او را بررسی کنیم از شخصیت او نوعی تصویر و اثر کلی بدست خواهیم آورد. از آنجایی که هر فردی ویژگی شخصیتی دارد و با افراد دیگر متفاوت است در مکان و زمانها به رویدادها واکنش متفاوتی از خود نشان میدهد لذا این واکنشهای متفاوت رابطه تنگاتنگی با ویژگی شخصیتی فرد دارد. نظریه های متنوع و مختلفی در مورد چگونگی شکل گیری شخصیت، عوامل موثر در این شکل گیری، عوامل تشکیل دهنده شخصیت و از این قبیل ارائه شده است (کریمی، ۱۳۸۸). شخصیت برای فریاد یکپارچگی سه پایگاه روانی نهاد، من، فرامن در سازمان روانی است. در لغت نامه وارن تعریف شخصیت چنین آمده است: شخصیت بر جنبه های عقلی، عاطفی، انگیزشی و فیزیولوژیکی فرد گفته میشود به عبارت دیگر به مجموعه مولفه هایی که انسان را سرپا نگه می دارد (مای لی، ۱۳۸۷) در این تعریف مجموعه عوامل در کنار هم قرار داده شده است اما اشاره ای به یکپارچگی این عوامل پیدا نشده است. شلدون، پویا بودن شخصیت را در تعریف خود مطرح نمود و آن را چنین عنوان کرد: شخصیت یا سازمان یافتگی پویایی به جنبه های عقلی، عاطفی، انگیزشی و فیزیولوژیکی فرد می گویند. (کریمی، ۱۳۸۹). بسیاری از محققان معتقداند که وجود تفاوت های فردی و ویژگیهای شخصیتی متفاوت واکنش افراد را نسبت به موقعیت های فشارزا متمایز میگرداند (آقا یوسفی، ۱۳۸۰: به نقل از سروقد، رضایی و فدایی، ۱۳۹۰). به گونه ای که هنگامی که انسان ها در معرض رویدادهای تنیدگی زای مشابهی قرار بگیرند، آنها را به وجوه بسیار متفاوتی تجربه می کنند (هونارپاروان، ۲۰۰۷) برخی از محققان مانند مک کری و کاستا (۱۹۸۶) معتقداند که سبک های مقابله ای ترجیح داده شده برای موقعیت فشارزا می تواند با صفات شخصیتی مانند برونگرایی و روان نژندی هدایت شوند (پانگانیان و مدینا، ۲۰۱۱). لازاروس و فلوکمن (۱۹۸۴) تایید کردند که شخصیت هر فرد می تواند پاسخ های هیجانی فرد به موقعیت های استرس زا، هیجانهای همراه با آن و پاسخ های روانشناختی فرد را پیش بینی کند. بر اساس نظر آلپورت شخصیت یک سازمان پویا در فرد است که دارای سازمان روانی و جسمانی است که الگوی عملکرد، نحوه تفکر و احساسات او را مشخص می کند (شولز و شولنز، ۱۳۸۶). کارل گوستا، یونگ، آیزنگ شخصیت را از دو بعد درونگرایی-برونگرایی توصیف میکنند. شلدون نیز شخصیت را سازمان پویایی جنبه های ادراکی و انفعالی و ارادی و بدنی آدمی دانسته و تقسیم بندیهایی از جهت خود آگاه و ناخود آگاه کرده و دو خصیصه درونگرایی و برونگرایی را جزئی از شخصیت دانسته است. تحقیقات نشان می دهند که خشم از جمله هیجانهایی است که والدین به طور معمول در فرایند تربیت فرزندان آن را تجربه میکنند (کلارک و همکاران، ۲۰۰۲).

از سوی دیگر آنچه توجه محققان را به موضوع پرخاشگری جلب می کند، پیامدهای رفتارهای پرخاشگرانه برای قربانیان پرخاشگری است. بسیاری از تحقیقات ملی و جهانی اثرات خشونت علیه کودک بر شاخص های سلامت و اجتماعی را مورد بررسی قرار داده اند (شریف و همکاران، ۲۰۱۴). تحقیقات بندورا (۱۹۷۳) نشان داده است که پرخاشگری کاملاً جنبه تقلیدی دارد و از راه مشاهده کسب می شود. طرد یا روشهای انضباطی غلط در افزایش پرخاشگری نقش داشته اند. بر اساس تحقیق بندورا، دوری رس، و شیلا روس دریافتند کودکانی که مشاهده کردند دیگران به صورت پرخاشگرانه

رفتار میکنند از کودکان گروه گواه که اعمال پرخاشگرانه رامشاهده نکردند پرخاشگری بیشتری نشان دادند (سیدمحمدی، ۱۳۸۸).

آدلر (۱۹۶۵) معتقد بود افراد روان رنجور برای حفاظت از عقده برتری اغراق آمیزشان یعنی محافظت از عزت نفس متزلزلشان به پرخاشگری روی می آورند. (سید محمدی، ۱۳۸۸).
با توجه به فزونی پرخاشگری در جامعه صنعتی و شهری امروزی، برخی برای توجیه این پدیده وسایل ارتباط جمعی را مسئول می دانند زیرا فیلم، مجله، روزنامه، کتاب، تلویزیون، ویدئو، ماهواره حاوی تصاویر و مطالبی است که در آن اشاره به خشونت، تهاجم و جنایت بسیار دیده می شود (ستوده، ۱۳۸۳).

پرخاشگری یکی از واکنش هایی است که هر فردی در موقعیتی از خود نشان میدهد شدت این عمل در سنین جوانی ۱۸-۲۴ و به خصوص بین پسرها بیشتر رخ می دهد. پرخاشگری یکی از مهم ترین مشکلات سلامت عمومی و اجتماعی است که ممکن آسیب مستقیم جسمی و مشکلات روانشناختی و رفتاری را به دنبال داشته باشد (وانگ و همکاران، ۲۰۱۷).
شکل های مختلف پرخاشگری شامل آسیب جسمی به دیگری (پرخاشگری فیزیکی مانند کتک زدن، لگد زدن، ضرب و شتم و پرتاب کردن)، آسیب رساندن به دیگری با کلمات گفتاری (پرخاشگری کلامی مانند فریاد زدن، ناسزا گفتن و پرچسب زدن) یا آسیب رساندن به اعتبار یا دوستی دیگری از طریق آنچه به صورت کلامی یا دیجیتالی درباره دیگران بیان میشود (پرخاشگری ارتباطی) است. پرخاشگری می تواند مستقیم (با حضور فیزیکی قربانی) یا غیر مستقیم (بدون حضور قربانی مانند شکستن اموال فرد یا شایعه پراکنی درباره او) نیز اعمال شود (واربورتن و اندرسون، ۲۰۱۵).

نیکو گفتار، جزایری (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان صفات پنج عاملی شخصیت به منزله پیش بینی در پرخاشگری مادران به این نتایج رسیدند که بین عامل های شخصیت توافق پذیری، وظیفه شناسی و برونگرایی با همه زیرمقیاس های پرخاشگری مستقیم (فیزیکی، کلامی، خشم و خصومت) و غیر مستقیم رابطه منفی معنادار وجود دارد. به این معنا که با بالاتر بودن توافق پذیری، وظیفه شناسی و برونگرایی پرخاشگری کاهش می یابد.

پژوهشی که توسط سیدحسینی و همکاران (۱۳۹۷) تحت عنوان پیش بینی پرخاشگری بر پایه ویژگیهای شخصیتی دختران نوجوان پایه نهم انجام شده نشان داد سطح معناداری کمتر از ۵ درصد هست و بین ویژگیهای شخصیتی نوجوانان و پرخاشگری رابطه معناداری وجود ندارد.

اخگر و خلیلی (۱۳۹۶) در پژوهشی تحت عنوان بررسی نقش ویژگیهای شخصیتی در پیش بینی سبک های مقابله با استرس نشان دادند بین ویژگیهای شخصیتی روان نژدی، برونگرایی، انعطاف پذیری، دلپذیر بودن و با وجدان بودن با سبک های مقابله ای مسوله مدار، هیجان مدار و اجتنابی رابطه معناداری وجود دارد.

طهماسبی و شیخ الاسلامی (۱۳۹۶) میان روان رنجور خوبی با رفتار پرخاشگرانه رابطه مثبت و معنادار و بین برونگرایی و وظیفه شناسی با رفتار پرخاشگرانه رابطه منفی معناداری وجود دارد. اما بین گشودگی با رفتار پرخاشگرانه رابطه معناداری وجود ندارد.

بر اساس مطالعه ژانگ و همکاران (۲۰۱۷) توافق پذیری و وظیفه شناسی با پرخاشگری خصمانه در رانندگی رابطه منفی دارد و روان رنجور خوبی با رانندگی پرخاشگرانه رابطه مثبت داشت. کاوانکاتلی و میمنتل (۲۰۱۶) پرخاشگری ارتباطی

کشتی و واکنشی با برونگرایی، توافق پذیری، وظیفه شناسی و گشودگی رابطه منفی دارد در حالی که با روان رنجورخویی رابطه مثبت نشان داده.

اکسینر، بایدر، (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان بررسی اثرات کنترل مادر (رفتاری، فیزیکی، روانی) و گرمی مادر بر رفتارهای بیرونی کودکان با این نتیجه رسیدند که مادران از یک سطح بهینه و مطلوب کنترل رفتاری استفاده میکنند و کودکان پایین ترین سطح مشکلات رفتاری را بروز میدهند.

اکیل خان، سراج و پوه لی (۲۰۱۱) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که ابعاد پنجگانه شخصیت به گونه ای معنادار با پاسخ های مقابله ای ارتباط دارند به جز روان نژندی.

در یافته های پژوهشی شاکری و همکاران (۲۰۰۵) که به بررسی صفات شخصیتی با استرس و اعتقادات مذهبی افراد اقدام کننده به خودکشی پرداختند، مشخص گردید که افراد اقدام کننده به خودکشی بیش از افراد گروه کنترل دارای ویژگیهای شخصیتی درون گرایی، روان آزرده گرایی و روان گسسته گرایی بودند.

در واقع می توان گفت پرخاشگری در انسان دارای زمینه ای می باشد که تربیت به آن جهت می دهد. تربیت نا سالم و غیر صحیح به رشد پرخاشگری در جهت مخرب آن می افزاید و تربیت سالم نه تنها از نقش تخریب کنندگی آن می کاهد بلکه از این طریق سبب رشد و کمال انسانی می گردد. (الله قلی پور ۱۳۷۶) این تحقیق که در واقع رابطه بین افراد درونگرا و برونگرا را نسبت به پرخاشگری می سنجد از جنبه های مختلف می تواند حائز اهمیت باشد از جمله اینکه می تواند به افراد در شناخت خود و شناخت دیگران کمک کند. بنابراین شناخت هر چه بهتر متغیرهای تاثیر گذار بر پرخاشگری نوجوانان و در نتیجه آن تدوین برنامه های مناسب برای پیشگیری و درمان این پدیده ضروری به نظر میرسد. فرضیات تحقیق:

- ۱- بین ویژگی شخصیتی برونگرا با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله رابطه وجود دارد.
- ۲- بین ویژگیهای شخصیتی درونگرا با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله رابطه وجود دارد.
- ۳- بین ویژگیهای شخصیتی (برونگرایی و درونگرایی) با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله تفاوت وجود دارد.

روش انجام پژوهش

- جامعه آماری :

جامعه آماری تحقیق شامل کلیه جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله می باشد.

نمونه و روش نمونه گیری و حجم نمونه

حجم نمونه ، ۱۰۰ نفر که در محدوده سنی ۱۸-۲۴ ساله قرارداد شدند تعیین شد.

روش تحقیق : در این پژوهش روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی می باشد.

روش و ابزار جمع آوری اطاعات :

ابزار گردآوری اطلاعات از دو تست شخصیتی و پرخاشگری آیزنگ استفاده شده است. تست شخصیتی آیزنگ شامل ۵۷ سوال می باشد که آزمودنی میبایستی به صورت بله یا خیر به آنها پاسخ دهد. این تست دو بعد درونگرایی - برونگرایی را می سنجد از باثبات ترین آزمونهای روان شناختی است که توسط محمد تقی رائفی و دکتر اخوت استاندارد شده و اعتبار باز آزمایی این آزمون بین ۸۴/۸۴ تا ۹۴/۹۴ برآورد شده است و همچنین تست پرخاشگری آیزنگ که از ۳۰ سوال تشکیل شده که با بلی و خیر و با یک علامت سوال (مبهم) پاسخ داده می شود. میزان نمره تست پرخاشگری آزمودنی میزان پرخاشگری فرد را نشان می دهد توسط یاره زمانی (۱۳۹۰) اعتبار وروایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده است و ضریب آلفا برای کل آزمون ۰/۷۴ می باشد وروایی آن از نوع محتوایی میباشد. در تست شخصیت هم برونگرایی و درونگرایی به این شکل مشخص می شود که نمره آزمودنی بالا تر از ۱۳ برونگرایی و پایین تر از ۱۳ درونگرایی محسوب می شود. بدیهی است که حداقل نمره ای که یک فرد ممکن است بگیرد صفر و حداکثر بیست و دو خواهد بود.

روش های آماری برای تحلیل داده ها :

روش های آماری برای تحلیل داده ها و تأیید یا رد فرضیه مورد نظر در این تحقیق، از آزمون t برای گروه های مستقل کوچک می باشد که میزان تفاوت نمرات دو گروه را مشخص می کند و همچنین از آزمون یا فرمول ۲ همبستگی پیرسون استفاده می کنیم که میخواهیم میزان همبستگی نمرات درونگرایی و پرخاشگری و همچنین برونگرایی و پرخاشگری افراد را نشان دهیم.

تجزیه و تحلیل داده ها

الف: تجزیه و تحلیل توصیفی داده ها: توصیف از طریق داده ها و جداول و نمودارها می باشد.

جدول (۱-۱) میانگین نمرات خام پرخاشگری آزمودنی

گروه	میانگین	انحراف استاندارد
برونگرا	۹.۷۷	۲.۲
درونگرا	۴.۵۳	۰.۸۵

جدول (۱-۲) توزیع فراوانی و درصد آزمودنی

گروه	فراوانی	درصد فراوانی
برونگرا	۶۱	۶۱٪

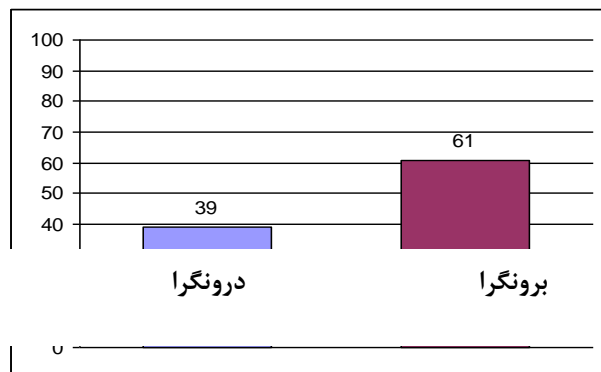

۳۹٪

۳۹

درونگرا

نمودار (۱-۱) توزیع فراوانی و درصد آزمودنی‌ها

ب: تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها

فرضیه اول: بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرا با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸ تا ۲۴ ساله رابطه وجود دارد. جهت آزمون این فرضیه از آزمون همبستگی استفاده شد. در جدول زیر نتایج این آزمون مشاهده می‌شود.
 جدول ۲. همبستگی بین متغیرهای برون‌گرایی و پرخاشگری

متغیر	میزان همبستگی	سطح معناداری (sig)
برون‌گرایی	۰/۵۶	۰/۰۴
پرخاشگری		

اطلاعات جدول فوق نشان می‌دهد که ارتباط بین متغیر برون‌گرایی و پرخاشگری ($r = 0.56, p \leq 0.05$) از لحاظ آماری معنادار است و جهت این ارتباط نیز مثبت می‌باشد، یعنی با افزایش نمره برون‌گرایی افراد نمره پرخاشگری آنها نیز افزایش می‌یابد.

فرضیه دوم: بین ویژگی‌های شخصیتی درون‌گرایی با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸ تا ۲۴ ساله رابطه وجود دارد.
 جدول ۳. همبستگی بین متغیرهای درون‌گرایی و پرخاشگری

متغیر	میزان همبستگی	سطح معناداری (sig)
درون‌گرایی	۰/۶۸	۰/۰۰۱
پرخاشگری		

اطلاعات جدول ۳ نشان می‌دهد که ارتباط بین متغیر درون‌گرایی و پرخاشگری ($r = 0.68, p \leq 0.001$) از لحاظ آماری معنادار است و جهت این ارتباط نیز مثبت می‌باشد، یعنی با افزایش نمره درون‌گرایی افراد، نمره پرخاشگری آنها نیز افزایش می‌یابد.

فرضیه سوم: بین ویژگی‌های شخصیتی (برون‌گرایی و درون‌گرایی) با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸ تا ۲۴ ساله تفاوت وجود دارد.

جهت آزمون ایت فرضیه از آزمون t برای دو گروه مستقل استفاده شد. در زیر نتایج این آزمون مشاهده می‌شود.

گروه	میانگین	اختلاف میانگین	مقدار t	Sig
برون‌گرا	۹.۷۷			
درون‌گرا	۴.۵۳	۵.۲۲	۱۴.۵۵	۰/۰۳

نتایج جدول فوق نشان می دهند که اختلاف دو گروه برونگرا و درونگرا در متغیر پرخاشگری ($MD=5.22$) از لحاظ آماری معنادار است ($T=14.55, P \leq 0.03$).

بحث و نتیجه گیری:

نتیجه گیری طبق فرضیه اول: بین ویژگی شخصیتی، برونگرا با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ سال رابطه وجود دارد. با انجام عملیات آماری به روی داده‌ها بدست آمده از تست پرخاشگری و شخصیتی آیزینگ: و با استفاده از فرول ۲ همبستگی و نمره به دست آمده (۰/۵۶۶) در سطح اطمینان ۹۵٪ با خطای ۵٪ در جدول دو دامنه همبستگی بحرانی پیروسون معنادار بوده می‌پذیریم و آن را مورد تأیید قرار می‌دهیم. و این نتیجه با نتایج پژوهش سیدحسینی و همکاران، (۱۳۹۷) همخوانی ندارد. که پیش بینی پرخاشگری بر پایه ویژگیهای شخصیتی دختران نوجوان پایه نهم انجام شده نشان داد سطح معناداری کمتر از ۵ درصد هست و بین ویژگیهای شخصیتی نوجوانان و پرخاشگری رابطه معناداری وجود ندارد. و با نتایج پژوهش طهماسبی و شیخ الاسلامی (۱۳۹۶) همخوانی دارد، که میان روان‌نوجورخویی با رفتار پرخاشگرانه رابطه مثبت و معنادار و بین برونگرایی و وظیفه شناسی با رفتار پرخاشگرانه رابطه منفی معناداری وجود دارد. اما بین گشودگی با رفتار پرخاشگرانه رابطه معناداری وجود ندارد.

نتیجه گیری طبق فرضیه دوم: بین ویژگی شخصیتی، درونگرا با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ سال رابطه وجود دارد. با انجام عملیات آماری به روی داده‌ها بدست آمده از تست پرخاشگری و شخصیتی آیزینگ: و با استفاده از فرول ۲ همبستگی و نمره به دست آمده (۰/۶۸۸) در سطح اطمینان ۹۵٪ با خطای ۵٪ در جدول دو دامنه همبستگی بحرانی پیروسون معنادار بوده می‌پذیریم و آن را مورد تأیید قرار می‌دهیم و همچنین t بدست آمده آن (۵/۷۶۴) را در جدول t با سطح اطمینان ۹۵٪ با خطای ۵٪ قرار داده و معنادار بودن آن را پذیرفته و مورد تأیید قرار می‌دهیم.

نتیجه گیری طبق فرضیه سوم: بین ویژگی شخصیتی (برونگرایی - درونگرایی) با میزان پرخاشگری جوانان پسر ۱۸-۲۴ ساله تفاوت وجود دارد. با انجام عملیات آماری این آزمون بیانگر تفاوت معناداری بین میانگین نمرات پرخاشگری برونگرا

و پرخاشگری درونگرا دارد. t محاسبه شده در این آزمون ۱۴/۵۵ می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪ با احتمال خطای ۵٪ نمایانگر تفاوت نمرات بین دو گروه می‌باشد یعنی اینکه تفاوت نمرات طبق جدول t و نمره t بدست آمده معنادار است و آن را پذیرفته و مورد تأیید قرار می‌دهیم.

در تبیین این یافته می‌توان گفت کاستاومک کرا (۱۹۹۲) پنج عامل بزرگ شخصیت را تمایلاتی معرفی کرده اند که زمینه زیستی دارد یعنی تفاوت‌های رفتاری مربوط به پنج عامل به ژن‌ها، ساختار مغز و مانند آن بر می‌گردد. این تمایلات اساسی، آمادگی عمل و احساس به نحوی خاص است و به طور مستقیم تحت تاثیر محیط قرار ندارد. مک کرا و کاستا معتقدند که شخصیت از یک ریش درونی نشأت می‌گیرد. با این دید، صفات شخصیت بیشتر متأثر از عوامل زیستی است تا محصول تجربه زندگی و شکوفایی تمایلات اساسی به وسیله محیط. به عنوان مثال تفاوت‌های اصلی بین درون‌گرایی

و برون گرایی که اولین محور نظریه پنج عاملی هست، رفتاری نیست بلکه زیستی و ژنتیکی است و علت اصلی آن در سطح انگیزتگی مغزی آن ها است افراد برون گرا برخلاف افراد درون گرا، سطح انگیزتگی مغزی پایین تر و آستانه حسی بالاتر دارند، به تحریک حسی واکنش کمتری نشان می دهند و به خاطر پایین بودن سطح برانگیزتگی مغزی شان به تحریک نیاز دارند و به طور فعال آن را می جویند.

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between personality traits (extraversion-introversion) and the rate of aggression in young people aged ۱۸-۲۴. The statistical population of the study included young boys aged ۱۸-۲۴ years. Using two personality test and aggression tests, the personality test was standardized by ۵۷ questions and standardized by Mohammad Taghi Raefi and Dr. Akhvat. Zamani, (۱۳۹۰). The reliability coefficient for the whole test was ۰,۷۴ and the validity of this scale is the type of content. Slowness as well as Pearson's correlation r test have been used to investigate the correlation between introversion and aggression scores. Statistical data show that there is a significant relationship between personality traits of extroversion and introversion with aggression rate and finally a significant difference was observed between trait (extroversion-introversion) and aggression rate.

Keywords: Personality Traits (Extroversion-Introversion) -Aggression

منابع و مأخذ

- ۱- آیزنگ، هانس، واقعیت و خیال در روانشناسی، ترجمه محمد تقی براهنی، نیسان قولیان، نشر روز، چاپ اول، ۱۳۶۵.
- ۲- ازواجی، قران. (۱۳۷۶). بررسی علل و عوامل پرخاشگری دانش آموزان پسر در مقطع راهنمایی در منطقه کلاردشت. پایان نامه کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری.
- ۳- الله‌قلی پور، سید مسعود (۱۳۷۶). مقایسه پرخاشگری بین جوانان ورزشکار و رشته‌های بسکتبال، بوکس، کاراته، و غیر ورزشکار شهر بابل. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
- ۵- دانیلز، مایکل، خودشناسی با روش یونگ، ترجمه اسماعیل فصیح، نشر فاخته، چاپ اول ۱۳۷۲
- ۶- رئیسی، قربان. معصومی، جواد. (۱۳۷۶)، بررسی رابطه پرخاشگری بین فرزندان و والدین آنها در سطح شهر ساری. پایان نامه کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری
- ۷- زبیری، محمد (۱۳۷۳). مقایسه وضعیت خلق و خوی شخصیتی یک گروه منتخب از ورزشکاران با یک گروه غیر ورزشکار. پایان نام کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
- ۸- ستوده، هدایت الله، آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات)، تهران، آوای نور، ۱۳۸۳، ص ۹۵، ص ۹۶.
- ۹- شاکری، الف؛ محمد پور، م. (۲۰۱۰). رابطه ویژگی‌های شخصیتی، سلامت روان و پرخاشگری با عادات رانندگی در رانندگان پرخطر. مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد. شماره ۳، ص ۲۳۳-۲۲۵.
- ۱۰- شریفی راد؛ بهاری، ع؛ بازانی، م و جلیلیان، م. (۱۳۹۴). رابطه پرخاشگری با متغیرهای جمعیت شناختی در دانش آموزان دبیرستانی پسر. مجله علوم پزشکی زانکو دانشگاه علوم پزشکی کردستان، ص ۴۴-۳۶.
- ۱۱- شیخ الاسلامی، ع؛ اسداللهی، الف و محمدی، ن. (۱۳۹۶). پیش بینی پرخاشگری نوجوانان بزهکار بر اساس راهبرد های حل مسئله و مهارت‌های ارتباطی. مجله سلامت اجتماعی مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، شماره ۳، ص ۲۱۴-۲۰۴.
- ۱۲- شولتز داوون، شولتز سیدنی ال، نظریه های شخصیت، ترجمه یحیی سید محمدی نشر ویرایش چاپ شانزدهم ۱۳۸۹
- ۱۳- صیدی، س؛ صفاری نیا، م و احمدیان، ح. (۱۳۹۸). مدل ارتباط پرخاشگری و دیدگاه گیری اجتماعی با رفتار جامعه پسند با نقش واسطه ای اعتماد اجتماعی. مجله پژوهش های روانشناسی اجتماعی، شماره ۳۶، ص ۲۰-۱.
- ۱۴- جس فیست و گریگوری جی. فیست نظریه های شخصیت، ترجمه یحیی سید محمدی نشر روان چاپ چهارم (ص ۳۸۷، ۸۹)
- ۱۵- نریمانی محمد، اختلالات رفتاری کودکان و نوجوانان نشر نیک آموز چاپ اول ۱۳۸۲ ص ۵